

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Sarellány Pál*

Cím: *A Margitsziget jövője*

Forrás: *Nemzeti Ujság*

Bp

(Hely)

1927. 5. 31.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (O)

Tárgy

712.21

Hely

Margitsziget

Idő

"1927"

Személy

A Margitsziget jövője

Budapest büszkesége, a Duna gyönyge, szent Margit királykisasszonyunk szigete új virágzás előtt áll. Sok jó támc halatszot már, amely mind ennek a virágzásnak az útját egyengeti, szabadon hat nekem is néhányval szolgálnom. A jogaimat ehhez a szerénytelenséghez talán megadja nekem az a hártalan rajongó szeretet, amelyet városunk multja és jövődjére iránt érzek s az a néhány idevágó szerény írásmunka, melyeknek a „Nemzeti Ujság“ a multban helyet adott.

Első és legfontosabb teendő a szigeten, sőt — mondhatnám az idegenforgalom sikeres propagálásának sine qua nonja — a szállodai és szanatóriumi árak lényeges leszállítása. Teljesen lehetetlen állapot az, hogy ma a sziget jóval drágább, mint bármely ismert világfürdő. Nehezen képzelhető el, hogy az a külföldi, aki a kezébe kapja a Margitsziget és mondjuk egy monte-carlói elsőrangú szálloda prospektusait, látván a külföldiek előtt — valljuk be — ismeretlen helynek a hátrányára mutatkozó árdifferenciát, mégis itt óhajtana üdülni. A sziget — bármennyire is ez a természetes rendeltetése — *ma még* korántsem nyújtja azt a kényelmet és luxust, amit a világfürdőket látogató kényesizlésű publikum megkövetel. Így tehát — amíg a sziget oda nem fejlődik, hogy a nemzetközi konkurenciában minden téren egyenlő versenytárs legyen — a meglévő természeti szépségeken és a

gyógyforrásokon kívül, csakis az árak szerényebb kalkulációjával csábíthatja ide a külföldit. Majd ha egyszer — amit remélni akarunk — luxus-szállodák és egyéb világfürdői intézmények emelkednek itt, akkor indokoltak lesznek a világfürdői árak is. A mai szerény keretek közt azonban luxus-árakat követelni egyszerűen képtelenség.

A legsürgősebb teendők közé tartozik a sziget és a város közötti összeköttetés megoldása is. A forgalom lebonyolításának mai módja ugyanis egyáltalán nem megfelelő. Némi javulást hoztak ugyan a Lipót-körutról induló autóbuszok, de miután ezek a járatok nem kapcsolódnak be szervesen a fővárosi autóbuszforgalomba, végleges megoldásnak ezt nem lehet tekinteni. Föltétlenül szükséges lenne, hogy a most kiépülőben levő városi autóbuszforgalom hálózatába a szigetet is belevonják, hogy a város minden végéből könnyen és gyorsan — közvetlenül vagy átszállással — megközelíthető lehessen. Teljesen lehetetlen dolog az is, hogy a szigetre nincs elegendő hajójárat. A sziget forgalmát csak sűrű autóbusz-, gőzhajó- és esetleg motorosközlekedéssel lehet lebonyolítani. A lóvasutat viszont feltétlenül fenn kell tartani. A kedves, szellős, halkán gördülő kis kocsik és az előttük ügető lovacsokak úgy hozzá tartoznak a sziget hangulatához, „couleur local“-jához, hogy kár volna ezt megbolygatni. Egyszer egy hatalmas magánautón érkező amerikai család az alsó-szigetre érkezve, ott vidáman áttelepedett az autóból a lóvasutra s roppant élvezték ezt a valószínűleg sohasem lá-

tott „exotikum“-ot. Ebből is az a tanulság, hogy a komoly forgalmat bonyolítják le az autóbuszok, a romantikus lelkek számára azonban hagyjuk meg a kedves és hangulatos lóvonatot.

Nagy hiba az is, hogy Szent Margit szigetén — a kicsiny és szerencsétlenül elhelyezett kápolnán kívül — csak kevés nyomával találkozunk a szentéletű királykisasszony kultuszának. Fontos volna a romoknak teljes és szakszerű feltárása és konzerválása, mégpedig minél hamarabb, mert évről-évre több megy belőlük veszendőbe. A szép, faragott kövek, oszlopfők, szobortöredékek szanaszét hevernek, kitéve az időjárás szeszélyének s egyes kirándulók vandalizmusának. Talán nem volna lehetetlen a romok egy részének korszerű restaurálása sem. (Ugy tudom, Lux Kálmán tanárnak ére vonatkozólag kész tervei vannak.) Ede a restaurált szárnyba volna elhelyezendő egy kis muzeum és könyvtár, amelyek Szent Margit reliquiáit, képeit, szobraikat s a reá vonatkozó irodalmat foglalják magukban.

Az utóbbi időben *Mecklenburg Borvin* és *Odescalchy Miklós* hercegek lelkes propagandát fejtettek ki a lovaspolósport érdekében. A sziget nemzetközi éle-

tében helyes vezetés mellett, beláthatatlan fontosságot kell a polónak tulajdonítani. A lovaspoló a legelőkelőbb és leggazdagabb emberek par excellence sportja s így ez az, ami a legkívánatosabb külföldi társaságot vonzhatja ide, ha itt ezen a téren elsőrangú és sportszerű

nyújtunk nekik. A sziget a legideálisabb polóterület s így a megalakulandó *Lovaspóló Club*-nak okvetlenül itt kell területet átengedni, hogy pályáját és clubházát felépíthesse. Nem egy külföldi világfürdő, például Brioni, melyet az utóbbi időben a legexclusivabb társaság látogat, a lovaspolónak köszönheti fellendülését. Meg kell ragadnunk tehát minden alkalmat, hogy ezt a sportot a Margitszigeten meghonosítsuk s hatásos propagandával felhívjuk rá a külföld figyelmét. Tekintve a természeti adottságokat, nem ütközne nehézségekbe, hogy a Margitszigeten legyen a világ legszebb fekvésű és legtökéletesebb lovaspolópályája. Nem kell talán külön hangsúlyozni, hogy az előkelő és gazdag külföldi társaság ittüdülése milyen óriási hasznot jelentene a szigetnek, sőt a városnak is.

Az ugynevezett „mondain”-sportokra egyáltalán nagy súlyt kell helyezni a Margitszigeten, mert ezek vonzzák leginkább a „jó” külföldieket. Ilyen sportok a lovaspolón kívül a galamblovászat, az evezés, a tennisz, melyeknek már van otthonuk a szigeten, idetartozik még a gyephockey, melyet a MAC pályáján szintén kultiválnak és a golf. Kisértelhet lenne tenni továbbá az Angliában és Amerikában, különösen fürdőhelyeken annyira népszerű ijlvészat is, melynek bevezetését annakidején a Sziget-Club is ígérte. A críquet, valamint a lacrosse-játékokkal is meg kellene próbálkozni. Ezek mindegyikének vannak lelkes hívei a külföld születési és pénzarisztokratái között. Természetesen, az internacionális lovasmérkőzések is, itt tartandók. Azután a téli idényben sem szabadna a sportokat elhanyagolni, amennyire lehet, ezen a téren is a legjobbat kell nyújtani. Így elsősorban szép jégpályát kell létesíteni kényelmes melegedő-, büffet- és ruhatárhelyiségekkel. A jég hockey-t, ski-jóringet és a külföldi téli sporthelyeken rendkívül kedvelt curlingjátékot is propagálni kell. A sport, helyes oldaláról fogva meg a dolgot, a legnagyobb vonzerő és így a sziget idegenforgalmának kiépítésénél óminens jelentősége van.

Némileg a jövő reménye még, de reméljük, hogy mihamarabb eljön az idő, mikor a gyógyfürdő épülete szüknek fog bizonyulni. Mindössze 68 fürdőszoba áll a vendégek rendelkezésére s nagyobb lá-

togatottságnál ez a szám nem lesz elegendő. Persze gondolni sem szabad az *Ybl* Miklós építette gyönyörű fürdőépület lebontására vagy átépítésére, csak arról lehetne szó, hogy az szigoruan az alapépület stílusához ragaszkodó szárny-építkezésekkel toldassék meg. Erre az épület hátsó frontján van területi lehetőség. Ugyancsak tulkiésinek bizonyul már ma is a strandfürdő medencéje. Általános panasz az is, hogy vízének hőfoka tulmeleg, nem üdítő, pocsolyszerű. Alkalmos hűtőszervezettel lehetne ezen is segíteni.

Amint csak részben is sikerül a sziget idegenforgalmát fellendíteni, haladéktalanul szükségessé válik egy új, nagy szálloda építése. És itt azután nem szabad visszaretenni semmi áldozattól, itt a garaskodásnak nincs helye, mert célját a szálloda csak akkor éri el, ha a legnagyobb komforttal, a legmodernebb berendezéssel, elsőrangú kiállításban készül, hogy ne maradjon el semmiben sem a nagy világshállodáktól. Ebben a szállodában a külföldi minden luxust és kényelmet meg kell hogy találjon, amihez a nagy nemzetközi fürdőhelyek szállodái hozzászoktatták. A meglévő szálloda, miként most az egyik szárnya, sanatorium-má volna átalakítandó, ez lenne a gyógyulást keresők csendes, nyugalmas, orvosi felügyelet alatt álló gyógyshállója. A másik, az új, a mulatni, szórakozni vágyó mondain-publikum igényeit szolgálná. Bálók, reunionok, kerti ünnepek stb. színes sorozatának kellene itt váltokozni hangversenyekkel, előadásokkal és — ostendei mintára — híres énekesek és énekesnők fellépteivel.

Végül fel kell hívni az illetékesek figyelmét arra is, hogy most, amikor a Margitsziget új renaissance előtt áll, ne feledkezzünk meg arról a férfuról, aki nek a sziget talán legtöbbet köszönhet, aki odaadó szeretettel gondozta, ápoita s végül a főváros közönségének közkinccs-

vé tette — József királyi hercegről. A sziget valamelyik csendes, idillikus pontján emléket kell állítani — a Margitsziget atyjának.

Ezek volnának nagyjából azok az irányelvek, amelyeknek a sziget további fejlesztésénél érvényesülni kell. Természetesen rengeteg részletkérdés van még, melyeknek mindnek összhangban kell lenni az egész koncepcióval, hogy a szigeten lévő tartózkodást még kellemesebbé tegyék. A jóakarát e kérdések helyes megoldásához, az előjelek után ítélve, a hatóságokban megvan, most már csak ambició és hozzáértés kérdése az, hogy a Margitsziget valóban azzá váljék, amihez a természet minden előfeltételt megadott — Európa legszebb, legdivatosabb, legelőkelőbb nagyvilági fürdőhelyévé!

Sacelláry Pál